

C L A S I C I R O M Â N I

Al. Macedonski

POEZII

Redactare: G. Moldoveanu
Tehnoredactare computerizată:
Cristina Gvinda, Mihaela Ciufu
Designul copertei: Andreea Apostol
Ilustrația copertei: Walter Riess

Versurile cuprinse în ediția de față au fost publicate în volumele *Poezii* (1881), *Excelsior* (1895), *Flori sacre* (1912) și *Poema rondelurilor* (apărut postum, în 1927) și sunt reproduse din *Opere, I, Poezii*, Fundația pentru literatură și artă, 1939.

Toate drepturile asupra acestei ediții
sunt rezervate Editurii CORINT EDUCAȚIONAL,
parte componentă a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN: 978-606-8668-72-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MACEDONSKI, ALEXANDRU

Poezii / Al. Macedonski. – București:
Corint Educațional, 2015
ISBN: 978-606-8668-72-7

821.135.1-1

Accente intime

În zilele acestea când inima expiră,
Când egoismu-n aer ca molimă planează,
Când florile simțirii din piepturi se retează,
Când bunul trai e ținta la care se aspiră,
Când orice este nobil ne lasă reci și muți,
Când fruntea și-o ridică toți oamenii căzuți,
De ce nu e puțință s-adormi pe neașteptate
Și tocmai peste-un secol, nembătrânit d-etate,
Să te deștepți prin farmec la viață și lumină,
Călcând într-un nou secol pe-a vechiului ruină!

Nu plâng pe-o soartă crudă ce-n veci mă urmărește:
O inimă ce simte o dată se zdrobește!...
De mic Fatalitatea în cartea ei m-a-nscris
Să trec prin astă lume cum trece un proscris,
Dar plâng că nu văd cerul ce-n ochi se oglindește
Prin ochiul Omenirii la inime transmis!

De câte ori în taină, creând o lume-ntreagă,
Distrug pe cea reală, rup lanțul ce mă leagă,
Și pentru alte zile mă simt că sunt născut:
Familii, țări, fruntarii, le șterg prin cugetare,
Și ridicând pe tronul familia cea mare,
În patrie comună văd globul prefăcut!

Simțiri reci și înguste din epocile noastre,
Destule generații în scutecele voastre
Le-ați înfășat, și ele, tot prunce au rămas:
Al secolului nostru cu secolul din urmă
Voi sunteți compromisul spre-a face un nou pas;...
Făcutu-l-ați?... Răspundeți, căci secolul se curmă
Și celălalt de-acuma ridică al său glas!

Ah! inima de lacrimi mi-o simt atât de plină;...
În locu-vă, răspunsul, sunt ele care-l dau!
Mai mult ca totdeauna povara ne înclină
Și se refuză pâine acelor care n-au!
Mai mult ca totdeauna pământu-acesta mare
Nu poate să hrănească pe toți câți a născut,
Mai mult ca totdeauna, nimic e-o cugetare,
Ș-o frunză e poetul de crivățe bătut!
Săracul și bogatul n-au loc l-aceiași masă
Ș-aceiași atmosferă pe univers apasă,
Schimbarea nu există decât în proceduri;
De sunt zâmbiri pe buze, în suflete sunt uri;
Disprețul covârșește pe-acela ce nu știe
Că lumea este-o casă de joc de stosărie
În care se despoaie prin orișice mijloc
Și că se-ngăduiește să aibi prin pozunare
Cărți bine măsluite spre-a face bancul mare,
Destul să nu te prindă vreun altul mai excroc!

Eu nu visasem lumea, desigur, precum este,
Și când mă deștept astăzi ș-o văd fără de veste,
Îmi vine câteodată să mă ascund, să fug,
Sau singur, fără milă, zmintit, să mă distrug,
Să nu mai văd lumina din cercul plin de soare,
Și haina vieții-n zdrențe s-o lepăd la picioare!

Sărmani copii ce încă la sân de scumpe mume
Zâmbiți acestui soare, neștiutori de lume,
Voi, care-aveți un suflet umplut de bunătate
Și care-aveți să pierdeți acea virginitate
De cugete-aurite din inimi inocente,
Nentelegători încă de-aceste lungi lamenta,
Cu frunți mult mai senine c-al cerului azur,
Cu suflete curate ca focul cel mai pur,
De e ș-a voastră soartă ca să intrați ca mine
În cercul unui haos de inimi în ruine,
Închideți ochii voștri;... Muriți: nu mai intrați;
Veniți curați în lume, ieșiți din ea curați!

Ce?... Plânsul mă îneacă și nu mai am putere
Să-năbușesc în mine accentul de durere
Când mumele m-ascultă c-o tristă-ncremenire,
Privindu-și copilașii cu inima-n privire!
Ce?... Dragile ființe să moară?... Înapoi!
Mori tu, poete searbăd, cu drojdii amărâte,
Din care pornești lumii neîmpăcat război!

Să mor!... Zilele mele sunt astăzi hotărâte...
Nenorocite mume, e prea târziu să mor!
Dar dacă-acea femeie ce-n pânticele sale,
În zilele-i frumoase de gloriei triumfale,
Când supunea destinul c-un zâmbet răpitor,

Ursită-a fost să poarte pe bietul visător,
O! dac-acea femeie ar fi putut să știe
Ce soartă pregătindu-și îmi pregătește mie,
Nu ar fi fost mai bine cu mâini nendurătoare
Să mă omoare-ndată și-apoi să se omoare!

Societate crudă, acuzatoare vecinic,
Sunt mulți care lumina cerând-o l-al tău sfeșnic
S-au ars, ș-ale lor inimi ca niște urne sfinte
Păstrează-abia cenușa din mii de simțăminte,
Sunt mulți care-n mijlocu-ți și-aduseră junețea,
Ca să-ți împrăspăteze cu dânsa bătrânețea:
Tu, absorbind degrabă prinoasele pe rând,
Te-ai folosit de ele și i-ai privit căzând,
Și-n loc ca să-ntinzi mâna victimelor simțirii,
Ai râs. — Fatale timpuri! Când plânsul nu excită
Decât râsul ironic sau mila ipocrită.
Asupra-vă: planeze blestemul Omenirii!

Literatorul, 30 martie 1880

Poetii

De ce ca norii cei de iarnă
Ce vin pe câmpuri ca s-aștearnă
Lungi strate de zăpadă,
Se strâng pe unele frunți june
Nori viforoși, sumbre furtune
Ce se-mbulzesc grămadă?

Ori nu mai este-n ceruri soare,
Și-n lume viață rătătoare
Misteruri și amoruri?
Ce patime-i însuflețește?
Vrun vis nebun îi urmărește
Cu vecinicile-i doruri?

De sunt nebuni, voiesc să-i apăr,
Că-n ochi au fulgere ce scapăr'
Schintei de poezie,

Și nu e rar să se întâmple
Să poarte-o lume între tâmple
Pe care să n-o știe!

Cu ei vorbesc frunzele-n cale,
Cu ei și apele pe vale,
Și bolțile albastre!
Iar dacă au un corp de tină,
Cu sufletele în lumină
Plutesc mai sus de astre!

De suferinți, ei sunt exemple,
Când mor li se ridică temple
Și falnice statuie!
În viață însă duc o cruce
Pe care toți se-ntrec s-apuce
Să-i răstignească-n cuie!

Și nu e-n stare suferire
Ca să-ntrerupă-a lor menire
Și nobilă, și sfântă!
Lor nu le pasă de năpastii;
Zămbesc pe margini de prăpastii;
Iubesc, mângâie, cântă!

Câștigă pâinea lor prin trude;
Nenorociții li sunt rude,
Copii, li sunt orfanii;
Îi recunoști fiindcă-i latră
Toți câinii ce-au hrănit în vatră,
Toți câinii, toți dușmanii!

Cu cerul care le zâmbește,
Sunt curcubeul ce unește
 Sărmana noastră lume!
„Poeții”, în valea cea de plângeri
Lor li se zice, însă, „îngeri”
 E-n ceruri al lor nume!

Literatorul, 11 mai 1880

Noaptea de septembrie

(La muză)

Atunci când după zile de lungă așteptare
Îmi apăruși deodată zâmbind, sufletul meu,
Crezui că ești un înger, de pace și scăpare,
Trimis să mă rentoarcă la bunul Dumnezeu.

Tu nu erai un înger, cerească nălucire,
Dar cugetu-mi atuncea la pace se-nvoi...
Ți-am dat a mea junie, mi-ai dat a ta iubire
Și scepticul îndată de cer nu se-ndoi!

Mi-ai zis: Poetul are o misiune sfântă...
El trebuie să creadă și n-am mai cercetat.
Poetul e o harpă: nu cugetă, ci cântă
Chiar el nu se-nțelege, dar este ascultat!

Prin lumile luminei se-ntraripă să zboare
Și-n urma sa deșiră frumoși mărgăritari,
Pământu-n depărtare îl lasă sub picioare
Și-mbrățișează totul cu aripile-i mari!

Și m-am suit atuncea în cerurile mute,
Și cerurile mute atuncea mi-au vorbit,
Eternul în tot locul vibra pe întrecute,
Iubită nălucire, de ce m-ai părăsit?

În sufletu-mi de tânăr era-ntunerice mare,
Eram ca și o barcă lipsită de cârmaci,
Veniși, făcuși lumină! Suflași, și c-o suflare
Făcuși să-ntindă pânze vâslașul nedibaci!

Prin funii, făcuși vântul să treacă-n armonie,
Și fiecare notă zbura pe câte-un val,
Priveam...și fermecată, cereasca Poezie
Îmi surâdea voioasă șezând pe-un verde mal!

În jurul bărcii mele, un stol de nereide
Venea ca să se joace cu părul râurind,
Aș fi putut chiar cerul atuncea a-l desfide,
Cu cerul eram însă, și cerul mi-era blând!

Zâmbeam la orice rază venea să mă mângâie,
Eram senin și vesel și Orient și-Apus,
Și sufletu-mi întocmai ca fumul de tămâie
Pe-o notă de-armonie se ridica în sus!

Furtuna de atuncea gemu trecând pe mare,
Catargele de trăsnet cu zgomot s-au zdrobit...
În voia soartei mele lovind cu nendurare,
Cerească nălucire, de ce m-ai părăsit?

M-a dus desigur vântul la maluri și pe mine,
Dar inima din pieptu-mi de stânci s-a sfâșiat,
Și nu mai cred acuma în rău, și nici în bine...
În portul disperării furtuna m-a băgat!